

Α) Κυριολ. 1) Είδος δικτύου ρυτιζμένου εις τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος καὶ συρομένου ὑπὸ δύο πλοίων ἱστιοφόρων παραλλήλως πλεόντων σύνηθ. 2) Πλοῖον ἱστιοφόρον εὐχρηστον εἰς τὴν ἀλιείαν διὰ τοῦ εἰρημένου εἰδικοῦ δικτύου σύνηθ. Συνών. *ἀνεμοῦσα*. 3) Οἱ διὰ τῆς ἀνεμότραττας συλλαμβανόμενοι ἰχθύς Κέρκ.: *Πενήντα λεφτὰ τὰ ψάρια, πενήντα ἢ ἀνεμότραττα*.

Β) Μεταφ. 1) Ἀνθρωπος ἀρπακτικός, πλεονέκτης Ζάκ.: *Ὁ δεῖνα εἶναι ἀνεμότραττα*. 2) Ὁ τῇδε κάκεισε πλανώμενος Ζάκ. Κεφαλλ.

ἀνεμοτραττάρης ὁ, ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 103

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμότραττα*.

Ὁ ἀλιεύων διὰ τῆς ἀνεμότραττας: *Τὸ παράξενο εἶναι πῶς αὐτοὶ τοὺς οἱ ἀνεμοτραττάρηδες... ξεμολογοῦνται τὸ κακὸ καὶ δείχνουν πῶς θὰ ᾤετο τοῦλάχιστο τὸ μισοκαλόκαιρο νὰ σταματῇ ἢ δουλειὰ τοὺς ἔς τὰ στενὰ περάσματα*.

***ἀνεμοτραυῶ**, μέσ. ἀνεμοτραυιέμαι ΣΜατσούκ. Γλυκοχαράμ. 38

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τοῦ ρ. *τραυῶ*.

Μέσ. παρασύρομαι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ταλαιπωροῦμαι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου: Ποίημ.

*Κι ὄντας ἀνεμοδέρνεσαι κι ἀνεμοτραυιέσαι
κι ἀκούς τὸν ἄνεμο κι ἄχει παράξενα τραγούδια*.

Πβ. *ἀνεμοδέρνω* 2.

ἀνεμοτρέχω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τοῦ ρ. *τρέχω*.

Κατὰ γ' πρόσωπ.: Φρ. ἀνεμοτρέχει μου (ὑπὸ τοῦ διαβόλου εἴτε τῆς τύχης τεκταίνεται κακὸν τι ἐναντίον μου). Πβ. *ἀνεμος* 1 β.

***ἀνεμοτρουλλιάζω**, ἀνεμοτρουλιάζω Λεξ. Δημητρ. ἀνιμουτρουλιάζου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τοῦ ρ. *τρουλλιάζω*.

Ἐνσκήπτων ἀπροσδοκῆτως προξενῶ σύγχυσιν καὶ σκορπισμὸν ἔνθ' ἄν.: *Τὸν γιράξ' ἀνιμουτρουλιάζει τ'ς κόττις Αἰτωλ. Ἀνιμουτρουλιάχ' καν τὰ γίδια ἀπ' τοῦ λύκου αὐτόθ. || Ἄσμ.*

Τοὺς Τούρκους παίρνουν ὀμπροστά, τοὺς ἀνεμοτρουλιάζουν Λεξ. Δημητρ.

ἀνεμοτροχαλιάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τοῦ ρ. *τροχαλιάζω*.

Μετακινῶ τοὺς λίθους ἐρευνῶν πρὸς εὕρεσιν πράγματός τινος: *Τὸ νοῦ σου νὰ ᾄχης, ἀτὰ π' ἀνεμοτροχαλιάζεις νὰ μὴ βγῇ κανεὶς σκορπιὸς νὰ σὲ δαγάσῃ*.

***ἀνεμοτσάμπουρο** τό, ἀνεμοτσάδουρο Κρήτ. Κύθηρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *ἀνεμος* καὶ πιθανῶς *τσάμπουρο*.

1) Ἰσχυρὰ καὶ ὀρμητικὴ θύελλα συνήθως μετὰ βροχῆς ἢ χαλάζης ἔνθ' ἄν.: *Κατέβασε ἀνεμοτσάδουρο Κύθηρ.*

β) Μεταφ. ὁ διάβολος (διὰ τὴν σημ. ἰδ. *ἀνεμος* 1 β) Κρήτ.: *Νὰ πᾶς ἔς τ' ἀνεμοτσάδουρο!* 2) Σύγχυσις, ταραχὴ Κρήτ.: *Ἐκακαρίζανε οἱ -ῖ- ὄρνθες καὶ μὴ σιμῇ χυνέται ἕνας φαλούκωνας καὶ τῶνε κάνει ἕνα ἀνεμοτσάδουρο καὶ ἀπὸν φύγη φύγη (φαλούκωνας = εἶδος ἱέρακος) Κρήτ.*

ἀνεμοτσάντιλα ἢ, ἰδ. *ἀνεμο-* 2.

ἀνεμοτσέκουρο τό, ἰδ. *ἀνεμο-* 2.

ἀνεμόστρουγγα ἢ, ἰδ. *ἀνεμο-* 2.

ἀνεμοτύρι τό, ἰδ. *ἀνεμο-* 2.

ἀνεμούρα ἢ, (I) ΚΤεφαρίκ. Λιανοτράγ. 12

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμούρι* κατὰ τύπ. μεγεθυντικόν.

Τὸ ἐργαλεῖον διὰ τοῦ ὁποίου ἐκτυλίσσεται ἐκ τῆς ἀνέμης τὸ νῆμα καὶ τυλίσσεται εἰς τὰ καλάμια, σβίγα: Ἄσμ.

Ἀνεμοστάτης θὰ γενῶ κι ἀνέμη νὰ γυρίζω

καὶ ἀνεμούρα ὁλόχρυσον γιὰ νὰ σὲ περ' γυρίζω.

Συνών. *ἀνεμούρι* (I) 1.

ἀνεμούρα ἢ, (II) Κῶς Πελοπ. (Ἀνδρίτσ. Κλουτσίνοχ. Κορινθ. Λάστ. Μεσσ. Οἶν. Τρίκκ.) κ.ά. — ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παληκάρ. 30 — Λεξ. Κομ. Αἰν. Μπριγκ. Βλαστ. ἀνεμούρα Θράκ. (Αἰν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀλεμούρα Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρα. Ἰδ. Κορ. Γραμματ. 84. Ἡ λ. καὶ παρὰ Γερμ. Τὸ ἀλεμούρα κατ' ἄνομ.

1) Ἰσχυρὰ πνοὴ ἀνέμου, καταιγίς, θύελλα ἔνθ' ἄν.: *Σ' κῶθ' ἔσε ἀνεμούρα Κλουτσίνοχ. Φυσάει ἀνεμούρα Μεσσ. Σήμερα εἶνι ἀνεμούρα Αἰτωλ. Μεγάλῃ ταραχῇ μὲ τὸ ἄκουσμα σηκώθηκε σὰν ξαφνικὴ ἀνεμούρα μέσα ἔς τὸ χωριὸ ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἄν. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Γερμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνεμικός Β 1. β) Μετων. ὁ προκαλὼν σκάνδαλα, ραδιοῦργος, ταραχοποιὸς Χίος: *Μὴ ἀλεμούρα ποῦ ναι!* Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνακατούρης. 2) Λεπτὴ βροχὴ συνοδευομένη ὑπ' ἀνέμου Πελοπ. (Οἶν.): *Πέφτει ἀνεμούρα*.*

ἀνεμούρι τό, (I) Ἀνδρ. Ἡπ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Σέριφ. κ.ά. ἀναμούρι Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνέμη* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρι.

1) Ἀνεμούρα (I), ὁ ἰδ., Ἡπ. Κέρκ. Παξ.: Ἄσμ.

Ἀνεμοστάτης θὰ γενῶ κι ἀνέμη νὰ γυρίζω

κ' ἔν' ἀνεμούρι ὁλόχρυσον γιὰ νὰ σὲ περ' γυρίζω

Ἡπ. 2) Ὅργανον πρὸς ἐξαγωγήν τῆς μετάξης Ἰθάκ.

3) Ὅργανον τῆς ὑφαντικῆς, διὰ τοῦ ὁποίου συνάγουν εἰς μίτον τὰ νήματα Κεφαλλ. 4) Ὅργανον διὰ τοῦ ὁποίου στρίβουν τὸ νῆμα πρὸς κατασκευὴν σχοινίου Ἀνδρ. Κύθν. Σέριφ.

ἀνεμούρι τό, (II) Θήρ. — ΛΠαλάσκ. Ὀνοματολόγ. 32 — Λεξ. Αἰν. Ἡπίτ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. *ἀνεμούριον*.

1) Ὅργανον δεικνύον τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀνέμων, ἀνεμοδείκτης ΛΠαλάσκ. ἔνθ' ἄν. — Λεξ. Ἡπίτ. Βλαστ. Δημητρ.: *Ἀνεμούρι κατάκορφα ἔς τὴ σκεπὴ Λεξ. Δημητρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνεμοδοῦρα. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κάσ. 2) Ὁ χαρταετὸς τῶν παιδιῶν Λεξ. Αἰν. 3) Κολοκύνθη κενὴ προσδεδεμένη εἰς τὸ ἄκρον δικτύου καὶ ἐπιπλέουσα, ἢ ὁποία χρησιμεύει πρὸς εὕρεσιν τοῦ δικτύου Θήρ. Συνών. *σημαδοῦρι*.*

ἀνεμουρία ἢ, Πελοπ. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμος* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ουρία. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. τὰ ὅμοια αὐτόθι *λυσσοουρία* (πολὺ ἄλμυρό), *Μανιατουρία* (πλήθος Μανιατῶν) κτλ.

Ἀνώμαλος ἀτμοσφαιρικὴ κατάσταση, καθ' ἣν πνέουν ἄνεμοι διάφοροι: *Σήμερα ἔχει ἀνεμουρία. Μὲ τοῦτες τὲς ἀνεμουρίες δὲ μπορᾶμε νὰ λιχνίσωμε*.

ἀνεμουρίζω Κάρπ. Κρήτ. Χίος ἄνεμουρίζω Κάρπ. Κῶς Ρόδ. Μέσ. ἀνεμουρίζομαι Λεξ. Πρω. ἀνεμουρίζομαι Κάρπ. (Ἐλυμπ.) ἀναμουρίζομαι Κάρπ. ἄνεμουρίζομαι Κάσ. Τῆλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀνεμούρα* (II).

1) Σκορπίζω, ἐξαφανίζω τι Ρόδ.: *Μοῦ ἐνεμούρισε τὰ πράματά μου. 2) Ἀποπέμπω, ἀποδιώκω τινὰ μὲ κακὸν*

τρόπον, κάμνω τινά να εξαφανισθῇ ἀπὲς μου ἔνθ' ἄν.: Ἄνεμούρισε τοὶ να φύγουνε, γιατί ἐπονέσανε με τοὶ φωνές τως τῇ γεφαλῇ μου Α.Κρήτ. Θὰ φύω ν' ἀνεμουριστῶ Κάρπ. (Ἐλυμπ.) Ἄνεμουρίστη (ἐφυγε τάχιστα) Κῶς Ρόδ. Τῆλ. Ἄνεμουρίσου! (ξεκκουμπίσουν!) Ρόδ. Νὰ νεμουριστῆς να φύγης ἀπουδῶ κ' ἐν θέλω να σὲ θωροῦν τὰ μάτια μου! Τῆλ. Ποῦ 'ς τὸν ἄνεμο πῆε, ἐνεμουρίστηκε! Κῶς. Ἄνεμουρίσου να φύγης ἀποπά! Κρήτ. || Φρ. Νὰ σὲ πάρουν οἱ δώδεκα ἄνεμοι καὶ να σ' ἀνεμουρίσουν ἢ να σὲ σηκώσουν καὶ να σ' ἀνεμουρίσουν! (ἀρά) Κάρπ. Νὰ πλαντάσ-ση καὶ νεμουρίζεται 'ς τοῦ διαόλου τὴν μάνναν! (ἀρά) Κῶς || Ἄσμ.

Παρασκευῇ τὸ γυαλαοῦ, Σαάτο τὸ φωνιάτζου καὶ Κυριακὴ τὸ νυχατὸ ἢ κόρη νεμουρίστη (γυαλαοῦ = διαλαλοῦν, νυχατὸ = λῖαν πρωί) Κάρπ. 3) Μέσ. καταστρέφομαι, ἀποθνήσκω Κάρπ.: Ἄσμ.

Μάννα 'χω γὼ κι ἀπέθανε καὶ κύρι κ' ἐκρεμάσθη κ' εἶχ' ἀδελφὸ γιανίσαρο, 'ς τὰ ξένα νεμουρίσθη.

άνεμούρισμα τό, Κρήτ. (Σητ.) νεμούρισμα Κῶς Ἐκ τοῦ ρ. ἀνεμουρίζω.

1) Βιαιὰ ἀποπομπή, ἀποδιώξις Κρήτ. (Σητ.): Ἡκαμά δως ἐν' ἀνεμούρισμα ὁποῦ δὲ πιστεύω να ξαναρθοῦνε. Ἀπ' ἀνεμουρίσματα αὐτοὶ δὲ διάνουνε εὐκολα, ἃ δὲ βαστάς καὶ τὴ βέργα μαζὶ σου. Συνών. ἀνεμουρισματίζα.

2) Ὁλεθρος, καταστροφή Κῶς: Ἀμε 'ς τὸ νεμούρισμα! (ἀρά).

άνεμουρισματίζα ἢ, Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀνεμούρισμα.

Ἄνεμούρισμα 1, ὁ ἰδ.: Ἡκαμά δως μὰ ἀνεμουρισματίζα ἀπὸν θὰ περάση καιρὸς γὰ να ξαναρθοῦνε.

άνεμοῦσα ἢ, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἄνεμος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-οῦσα.

Πλοῖον ἰστιοφόρον ἀλιευτικόν. Συνών. ἀνεμό-τραττα Α 2.

άνεμοφάντης ὁ, Ἰκαρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀναφάντης, εἰς τὸ ὅποιον ἀντὶ τῆς προθ. ἀνὰ ὑπεισθλθεν τὸ οὐς. ἄνεμος.

Ὅπῃ εἰς τὴν στέγην τῆς οἰκίας διὰ τῆς ὁποίας εἰσέρχεται τὸ φῶς: Τὸ χειμῶνα κλείουν τὰ παράθυρα κι ἀφίρουν τὸν ἀνεμοφάντη να μπαίνει τὸ φῶς. Συνών. ἀναφάντης 1, ἀναφορεξὰς 2, ἀναφωτή, φεγγίτης.

***άνεμοφαντίζω**, ἀνεμοφάδίζω Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀνεμόφαντος.

Κατασπαταλῶ, κατασωτεύω (θὰ ἐσήμαινε τὸ πρῶτον εξαφανίζω): Ἐνεμοφάδισαν τ' ἀλεύρι 'δῶ κ' ἐκεῖ καὶ δὲ θὰ φτάξῃ να κάμωμε τὰ προσφορίδια. Νὰ τὰ φυλάξῃς, να μὴ δ' ἀφήσῃς τῶ γωπελλῶ να τ' ἀνεμοφάδισουνε. Συνών. ἀνεμοσκορπίζω 1 β, ἀνεμοστροβιλίζω 2.

***άνεμοφάντισμα** τό, ἀνεμοφάδισμα Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀνεμοφαντίζω.

Ἀσκοπος δαπάνη, σπατάλη, ἀσωτεία: Ἐπήγανε καὶ τὼς ἐκάμανε ἕνα διαόλου ἀνεμοφάδισμα ἀπὸν δὲν ἐφήκανε δροσά.

άνεμόφαντος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἄνεμος καὶ τοῦ ἐπιθ. ἄφαντος.

Ὁ οἶονεῖ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἀναρπαγεῖς, ὁ αἰφνιδίως γενόμενος ἄφαντος.

άνεμοφάρμακον τό, Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τῶν οὐς. ἄνεμος καὶ φαρμάκι.

Πόνος τοῦ στομάχου ἢ τῆς κοιλίας ἀπὸ κρυολόγημα: Ἐχω ἀνεμοφάρμακον.

άνεμοφλογισμένος ἐπίθ. Ἡπ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἄνεμος καὶ τοῦ φλογισμένος μετοχ. τοῦ ρ. φλογίζω.

Ὁ φλογισθεῖς, ὁ βλαβεῖς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἐπὶ φυτῶν: Βρὲ ἀνεμοφλογισμένε! (ἀρά).

άνεμοφορῶ Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀνεμοφόρος.

Ἀπροσ. φουσᾷ ἄνεμος: Εὐτοῦ ποῦ κάθεσαι ἀνεμοφοράει καὶ θὰ κρυολογήσῃς.

άνεμοφουσκωμένος ἐπίθ. ΣΠασαγιάνν. Ἀντίλ. 40

Ἐκ τοῦ οὐς. ἄνεμος καὶ τοῦ φουσκωμένος μετοχ. τοῦ ρ. φουσκώνω.

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐγκολπούμενος: Ποίημ.

Οἱ πέπλοι του ἀνεμίζονται ἀνεμοφουσκωμένοι.

άνεμόφτερος ἐπίθ. ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,125 ΓΔροσίν. Θὰ βραδυάζ. 122

Ἐκ τῶν οὐς. ἄνεμος καὶ φτερό.

Ὁ ἔχων φτερά γοργοκίνητα, ὁ ταχέως ἱπτάμενος: Ἀνεμόφτερα γεράνια ΓΔροσίν. ἔνθ' ἄν. Τὰ πόδια του τ' ἀνεμόφτερα δὲν ἐπατοῦσαν ὁλότελα γῇ κ' ἐλαμποκοποῦσαν καὶ τὰ τέσσερ' ἀσημοπέταλά του ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἄν.

άνεμοφύλλι τό, Ζάκ. Πελοπν. (Μεσσ. Τριφυλ.) — Λεξ. Ἡπίτ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἄνεμος καὶ φύλλο.

Τὸ φυτὸν θηλυγόνον ἢ κυνοκράμβη (thelygonum cynocrambe) τῆς τάξεως τῶν κυνοκράμβωδων ἢ θηλυγονωδων (cynocrambaceae ἢ thelygonaceae). Συνών. ξυγγάκι, ξυγγόχοροτο.

άνεμοφύσημα τό, ΚΠαλαμ. Βωμ. 2 — Λεξ. Κομ. Μπριγκ. Βλαστ. ἀνεμοφύσμα Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τῶν οὐς. ἄνεμος καὶ φύσημα.

Φύσημα, πνοὴ ἀνέμου ἔνθ' ἄν.: Ποίημ.

Ἀνεμοφύσημα κατεβαστὸ ἀπὸ κορφοβούνια ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἄν.

άνεμοφωλῆ ἢ, Αἰγιν. Ἀνδρ. κ. ἄ. — Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἄνεμος καὶ φωλῆ.

Τὸ φυτὸν βαλλωτὴ ἢ κρατηροφόρος (ballota acetabulosa) τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (labiatae). Συνών. ἀγκαραθῆ 1.

άνεμοφώλιδον τό, Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. ἀνεμοφώλιν.

Ἐξόγκωμα εἰς μέρος τι τοῦ σώματος. Συνών. ἀνεμοφώλιν 2.

άνεμοφώλιν τό, Πόντ. (Κερασ.) ἀνεμοφώλ' Πόντ. (Ὁφ.) ἀνεμοφώλ' Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἀνεμοφίλιν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῶν οὐς. ἄνεμος καὶ φωλῆ.

1) Οἶονεῖ φωλεὰ τοῦ ἀνέμου, ἥτοι ρευματισμὸς εἰς μέρος τι τοῦ σώματος ἔνθ' ἄν.: Ἀνεμοφώλ' ἔχω 'ς σὴν ἄφουξά μ' (εἰς τὸ ἰσχίον μου) Χαλδ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄνεμος 3. 2) Ἐξόγκωμα δερματικὸν Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.): Τὸ δέρι μ' εἶδ' ἀνεμοφώλ' Ὁφ. Συνών. ἀνεμοφώλιδον.

άνεμοχαλάζιν τό, Κύπρ. ἀνεμοχάλαζον Κύπρ. ἀνεμοχάλαζο Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐς. ἄνεμος καὶ χαλάζι.

Ἀνεμος μετὰ χαλάζης ἔνθ' ἄν.: Σπίτκια ἀν-νοιχτὰ 'ς τ' ἀνεμοχάλαζα Κύπρ. Οἱ πέτρες - οἱ σφαῖρες π-πέφτουν

